

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 17. decembrī
(OR. en)

15161/21

Starpiestāžu lieta:
2021/0407(COD)

ECOFIN 1269
STATIS 57
CODEC 1680

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 10. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 776 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 549/2013 un atceļ 11 tiesību aktus nacionālo kontu jomā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 776 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 776 *final*

Briselē, 10.12.2021.
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko groza Regulu (ES) Nr. 549/2013 un atceļ 11 tiesību aktus nacionālo kontu jomā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Regulā (ES) Nr. 549/2013¹, ar ko izveidoja pārskatīto Eiropas Kontu sistēmu (EKS 2010), ir ietverts konceptuālais pamats (A pielikums) un *Eurostat* nosūtāmo datu nosūtīšanas programma (B pielikums). Kopš EKS 2010 ieviešanas 2014. gadā ir mainījusies galvenā statistikas klasifikācija, kas ir tās pamatā (jauna individuālā patēriņa veidu klasifikācija jeb *COICOP*²), kā arī mainījušās nacionālo kontu datu lietotāju vajadzības.

Tāpēc, lai atjauninātu atsauces uz *COICOP* klasifikāciju un atjauninātu nosūtīšanas programmu nolūkā atspoguļot jaunas lietotāju vajadzības, Komisija uzskata, ka ir lietderīgi grozīt Regulu (ES) Nr. 549/2013.

Turklāt Komisija uzskata, ka ir lietderīgi atcelt 11 tiesību aktus, kas attiecas uz iepriekšējo Eiropas Kontu sistēmu (EKS 1995)³, jo šie akti vairs nav atbilstoši.

• Saskaņība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Priekšlikums ir pilnībā saskaņīgs ar pašreizējiem statistikas noteikumiem Savienības tiesību aktos.

• Saskaņība ar citām Savienības politikas jomām

Nacionālo kontu dati, kas sagatavoti un nosūtīti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 549/2013, tiek plaši izmantoti Savienības politikas mērķiem, un ierosinātās pārskatīšanas uzlabos datu pieejamību lietotājiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Eiropas statistikas juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 338. pants. Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru pieņem pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek sagatavota statistika, ja tas ir nepieciešams Savienības uzdevumu veikšanai. LESD 338. pantā ir izklāstītas prasības attiecībā uz Eiropas statistikas sagatavošanu, kas vajadzīga Savienības darbībām, kurai jāatbilst konkrētiem standartiem, proti, taisnīguma, ticamības, objektivitātes, zinātniskās neatkarības, izmaksu lietderības un statistikas konfidencialitātes prasībām, neradot uzņēmējiem pārmērīgus apgrūtinājumus.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Subsidiaritātes principu piemēro tiktāl, ciktāl priekšlikums nav ES ekskluzīvā kompetencē.

Šīs regulas priekšlikums ir izstrādāts, lai saglabātu EKS 2010 atbilstību attiecībā uz tās konceptuālo pamatu un nosūtīšanas programmu. Dalībvalstis, rīkojoties neatkarīgi, nevar

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).

² Apstiprināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Statistikas komisijas 49. sesijā.

³ Padomes Regula (EK) Nr. 2223/96 (1996. gada 25. jūnijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā ([OV L 310, 30.11.1996., 1. lpp.](#)).

pietiekami labi sasniegt ierosinātās darbības mērķus, lai nodrošinātu salīdzināmību, ticamību un pilnīgumu. Efektīvāk var rīkoties ES līmenī, pamatojoties uz ES tiesību aktu.

Tāpēc Savienība šajā jomā var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu. Veicot nelielus grozījumus Regulā (ES) Nr. 549/2013, var apmierināt vajadzību atjaunināt saikni ar galveno klasifikāciju un ievērot lietotāju vajadzības nosūtīšanas programmā.

Saskaņā ar proporcionalitātes principu ierosinātā regula atbilst tās mērķu sasniegšanai vajadzīgajam minimumam un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Nemot vērā priekšlikuma mērķus un saturu un to, ka tas ir priekšlikums, ar ko groza spēkā esošu regulu, piemērotākais instruments ir regula.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Pamatojoties uz Komisijas standartiem, tika ievērota *Eurostat* sistēma spēkā esošo tiesību aktu, tostarp Eiropas statistikas programmas⁴, izvērtēšanai, un šī sistēma veidoja visa procesa centrālo daļu. Papildus tam katru gadu tiek veikti lietotāju apsekojumi, lai iegūtu labāku informāciju par lietotājiem, to vajadzībām un apmierinātību ar *Eurostat* sniegtajiem pakalpojumiem. Izvērtēšanas rezultātus *Eurostat* izmanto, lai uzlabotu statistikas informācijas sagatavošanas procesu un tās statistikas produktus. Tie tiek izmantoti dažādos stratēģiskos plānos, piemēram, darba programmā un pārvaldības plānā.

Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā tiek piemērota EKS 2010, tika pieņemts 2018. gada 29. jūnijā (COM(2018) 506 final). Turklāt ir notikušas vairākas ekspertu sanāksmes ar dalībvalstīm un galvenajām ieinteresētajām personām. EKS 2010 galvenās ieinteresētās personas ir Komisijas dienesti, dalībvalstis un ES un starptautiskās organizācijas, piemēram, ECB un ESAO, kuras ir bijušas cieši iesaistītas norisēs un diskusijās. Praktiski ir vienprātis, ka EKS 2010 regulā ir vajadzīgas nelielas izmaiņas. Tas kļuva skaidrs pēc tam, kad *Eurostat* 2018. gada sākumā veica prioritāšu apsekojumu, un to apstiprināja vairāku turpmāku nacionālo kontu ekspertu grupu, jo īpaši makroekonomikas statistikas direktoru un īpašās EKS 2010 starpnozaru saskaņības darba grupas, secinājumi.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Nemot vērā, ka ierosinātajiem Regulas (ES) Nr. 549/2013 grozījumiem nebūs būtiskas ietekmes uz sabiedrību un ekonomiku (sk. skaidrojumu turpmāk), Komisija (*Eurostat*) apspriedās ar Eiropas Statistikas sistēmas komiteju, jo valstu statistikas iestādes (VSI) atbild par to, lai koordinētu visas darbības, kas saistītas ar Eiropas statistiku valstu līmenī.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā esošie jautājumi tika apspriesti makroekonomikas statistikas direktoru (*DMES*) un tās apakšgrupu sanāksmēs 2020.–2021. gadā, un notika divas rakstisku apspriežu

⁴ Sk. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>.

kārtas. Tika saņemts Eiropas Komisijas dienestu un ārējo (piemēram, Eiropas Centrālās bankas) galveno ieinteresēto personu ieguldījums. Turklāt 2021. gada jūnijā notika diskusija ar Ekonomikas un finanšu komitejas Statistikas apakškomiteju.

Eiropas Statistikas sistēmas komiteja (ESSK) atzinumu pieņēma 2021. gada 29. oktobra sanāksmē.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums netika veikts, jo priekšlikumam nav būtisku ekonomisku, sociālu vai vides seku un tas nerada papildu slogu uzņēmumiem vai sabiedrībai.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Ar priekšlikumu tiek izpildīti *REFIT* programmas vienkāršošanas mērķi, daļēji sinhronizējot datu nosūtīšanu NKI pašu resursu nolūkos ar datu nosūtīšanu citos nacionālo kontu nolūkos un daļēji pārejot uz EKS 2010 attiecībā uz pašu resursiem, lai izvairītos no tā, ka dalībvalstis sagatavo divas kontu kopas — vienu par EKS 2010 un otru — par EKS 95.

Tā kā priekšlikums attiecas tikai uz dalībvalstu nacionālo kontu speciālistiem, priekšlikums neskar uzņēmumus.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav nepieciešami papildu budžeta resursi.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Tā kā ierosināto grozījumu pamatā ir esošās brīvprātīgās datu nosūtīšanas un neoficiālas vienošanās, īstenošana aprobežotos ar jaunu noteikumu iekļaušanu tiesību aktos un tiks uzraudzīta, kā tas prasīts tiesību aktos.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nav.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikums attiecas uz Regulas (ES) Nr. 549/2013 grozījumu divos aspektos:

i) grozījumi A pielikumā (EKS 2010 konceptuālais pamats)

Nacionālo kontu pamatā ir starptautiski atzītas statistikas klasifikācijas, kas nodrošina datu salīdzināmību starp valstīm. Lai uzlabotu šo klasifikāciju atbilstību lietotājiem, tās tiek periodiski atjauninātas. Individuālā patēriņa veidu klasifikācija (*COICOP*) tika atjaunināta 2018. gadā, un atsauces uz *COICOP* A pielikumā ir jāgroza, lai atspoguļotu atjaunināto klasifikāciju.

Tiek izmantota iespēja atjaunināt A pielikumu, lai labotu arī nelielas teksta nesaskanības, kas konstatētas tā īstenošanas laikā dalībvalstīs.

ii) grozījumi B pielikumā (EKS 2010 nosūtīšanas programma)

Ņemot vērā nacionālo kontu datu nozīmi politikas mērķiem un plašākas lietotāju vajadzības Eiropas Savienībā, ir jāņem vērā šo lietotāju vajadzību attīstība. Priekšlikums atspoguļo šīs mainīgās lietotāju vajadzības un jo īpaši šādas.

- Paplašināt valdības finanšu statistikas pieejamību, jo īpaši attiecībā uz mijiedarbību ar ES iestādēm un struktūrām un valdības parāda struktūru.
- Sniegt atjauninātu tiesisko pamatu vispārējās valdības ceturkšņa nefinanšu kontu nosūtīšanai pēc t+3 mēnešiem. Dalībvalstis datus nosūta brīvprātīgi.
- Savlaicīgāka dažu tabulu nosūtīšana, piemēram, gada finanšu kontu nosūtīšana pēc t+4 mēnešiem un *COFOG* datu nosūtīšana pēc t+11 mēnešiem. Paredzams, ka pēdējā minētā darbība atvieglēs šo datu izmantošanu politikas procesos.
- Nostiprināt saskanību starp tabulām, jo īpaši grozot noteikumus par termiņiem ceturkšņa nefinanšu sektora kontu datu nosūtīšanai.
- Nodrošināt juridisko pamatu brīvprātīgai tādas statistikas nosūtīšanai, ko dalībvalstis iepriekš nosūtījušas uz neoficiālas vienošanās pamata, piemēram, IKP un nodarbinātības ātrās aplēses pēc t+30 un t+45 dienām.

Priekšlikumā paredzēts arī uzlabot nacionālo kontu datiem pievienoto metadatu pieejamību un nostiprināt datu saskanību starp tabulām, jo īpaši attiecībā uz ceturkšņa datiem.

Turklāt priekšlikumā izmantota iespēja atcelt 11 tiesību aktus, kas attiecas uz iepriekšējo Eiropas Kontu sistēmu (EKS 1995) un kopš EKS 2010 īstenošanas vairs nav atbilstoši.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (ES) Nr. 549/2013 un atceļ 11 tiesību aktus nacionālo kontu jomā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 338. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu⁵,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013⁶, kas izveidoja pārskatīto Eiropas Kontu sistēmu (EKS 2010), satur kopēju standartu, definīciju, klasifikāciju un grāmatvedības noteikumu atsaucēs sistēmu dalībvalstu kontu sagatavošanai attiecībā uz Savienības statistikas prasībām, lai iegūtu salīdzināmus rezultātus starp dalībvalstīm.
- (2) Regulas (ES) Nr. 549/2013 A pielikumā ir izklāstīta metodoloģija dalībvalstu kontu sagatavošanai.
- (3) Piemērojot Regulu (ES) Nr. 549/2013, minētās regulas A pielikumā ir konstatētas nelielas teksta nesaskanības, un minētās nesaskanības būtu jālabo.
- (4) Regulas (ES) Nr. 549/2013 B pielikumā (“nosūtīšanas programma”) iekļauta noteiktā termiņā Savienības vajadzībām nosūtāmo nacionālo kontu datu tabulu kopa.
- (5) Nacionālo kontu datu nosūtīšanas programma būtu jāatjaunina, lai ņemtu vērā mainīgās lietotāju vajadzības un jaunās politikas prioritātes, un jaunu ekonomisko darbību attīstību Savienībā.
- (6) Apvienoto Nāciju Organizācijas Statistikas komisijas 49. sesijā pārskatīto individuālā patēriņa veidu klasifikāciju (*COICOP* 2018) izskatīja un apstiprināja par starptautiski atzītu standartu. Regulā (ES) Nr. 549/2013 atsauce uz iepriekšējo klasifikāciju (*COICOP* 1999) ir gan A, gan B pielikumā, tāpēc minētās atsauces būtu jāatjaunina.
- (7) Tādēļ Regula (ES) Nr. 549/2013 būtu attiecīgi jāgroza.

⁵ OV C [...], [...], [...] lpp.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).

- (8) Pēc tam, kad stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013 un Regula (ES) 2019/516⁷, vairs nav atbilstoši vienpadsmit tiesību akti, kas pamatojas uz iepriekšējo Eiropas Kontu sistēmu, ko izveidoja ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2223/96⁸. Šajā regulā izklāstītajiem pasākumiem būtu jāaizstāj pasākumi, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 359/2002⁹, (EK) Nr. 1267/2003¹⁰, (EK) Nr. 1392/2007¹¹, (EK) Nr. 400/2009¹², (EK) Nr. 1221/2002¹³, (EK) Nr. 501/2004¹⁴ un (EK) Nr. 1161/2005¹⁵, Padomes Regulā (EK) Nr. 1222/2004¹⁶ un Komisijas Regulā (EK) Nr. 264/2000¹⁷ un Komisijas Lēmumos 2002/990/EK¹⁸ un 98/715/EK¹⁹. Tādēļ minētie tiesību akti būtu jāatceļ.
- (9) Šī regula stājas spēkā 2024. gada 1. septembrī, lai termiņš sakristu ar termiņu, par ko panākta vienošanās attiecībā uz saskaņoto nacionālo kontu salīdzinošām pārskatīšanām dalībvalstīs. Tas neliedz dalībvalstīm apkopot savus statistikas datus saskaņā ar grozītajiem pielikumiem pirms šā vispārējā piemērošanas datuma.
- (10) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot kopējus statistikas standartus, kas ļautu sagatavot saskaņotus nacionālo kontu datus, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā paredzēto

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/516 (2019. gada 19. marts) par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 89/130/EEK, Euratom un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 (NKI regula) (OV L 91, 29.3.2019., 19. lpp.).

⁸ Padomes Regula (EK) Nr. 2223/96 (1996. gada 25. jūnijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā (OV L 310, 30.11.1996., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 359/2002 (2002. gada 12. februāris), ar ko Padomes Regulu (EK) Nr. 2223/96 groza attiecībā uz EKS 95 lietošanu, lai noteiktu dalībvalstu iemaksas pašu resursos no PVN (OV L 58, 28.2.2002., 1. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1267/2003 (2003. gada 16. jūnijs), ar ko Padomes Regulu (EK) Nr. 2223/96 groza attiecībā uz nacionālo kontu galveno rādītāju nosūtīšanas termiņu, atkāpēm saistībā ar nacionālo kontu galveno rādītāju nosūtīšanu un nodarbinātības datu nosūtīšanu nostrādāto stundu izteiksmē (OV L 180, 18.7.2003., 1. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1392/2007 (2007. gada 13. novembris), ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2223/96 attiecībā uz nacionālo kontu datu nosūtīšanu (OV L 324, 10.12.2007., 1. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 400/2009 (2009. gada 23. aprīlis), ar ko attiecībā uz Komisijai piešķirtajām ieviešanas pilnvarām groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2223/96 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā (OV L 126, 21.5.2009., 11. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1221/2002 (2002. gada 10. jūnijs) par valsts ceturkšņa nefinanšu pārskatiem (OV L 179, 9.7.2002., 1. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 501/2004 (2004. gada 10. marts) par valsts pārvaldes ceturkšņa finanšu pārskatiem (OV L 81, 19.3.2004., 1. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1161/2005 (2005. gada 6. jūlijs) par ceturkšņa nefinanšu kontu apkopošanu pa institucionāliem sektoriem (OV L 191, 22.7.2005., 22. lpp.).

¹⁶ Padomes Regula (EK) Nr. 1222/2004 (2004. gada 28. jūnijs) par to, kā apkopot un sūtīt datus, kas attiecas uz valsts parādu ceturksnī (OV L 233, 2.7.2004., 1. lpp.).

¹⁷ Komisijas Regula (EK) Nr. 264/2000 (2000. gada 3. februāris) par Padomes Regulas (EK) Nr. 2223/96 īstenošanu attiecībā uz valsts finanšu īstermiņa statistiku (OV L 29, 4.2.2000., 4. lpp.).

¹⁸ Komisijas Lēmums (2002/990/EK) (2002. gada 17. decembris), ar ko turpmāk izskaidro Padomes Regulas (EK) Nr. 2223/96 A pielikumu attiecībā uz cenu un apjomu mērīšanas principiem nacionālajos kontos (izziņots ar dokumenta numuru C(2002) 5054).

¹⁹ Komisijas Lēmums (98/715/EK) (1998. gada 30. novembris), ar ko attiecībā uz cenu un apjomu noteikšanas principiem paskaidro pielikumu Padomes Regulai (EK) Nr. 2223/96 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā (izziņots ar dokumenta Nr. C(1998) 3685).

proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(11) Ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Statistikas sistēmas komiteju,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) Nr. 549/2013 A pielikumu groza ar šīs regulas 1. pielikuma tekstu.

2. pants

Regulas (ES) Nr. 549/2013 B pielikumu aizstāj ar šīs regulas 2. pielikumu.

3. pants

Šīs regulas 3. pielikumā minētos tiesību aktus atceļ.

4. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2024. gada 1. septembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*